

13 RAD KE ZDRAVÉ VÝŽIVĚ

1

Mějte na paměti, že **výživa plodu** a dále dítěte v prvních tisíci dnech života může významně ovlivnit zdravotní stav Vašeho dítěte až do dospělosti. Stravu v době těhotenství a v době kojení a případné problémy s výživou dítěte konzultujte s lékařem.

2

 Udržujte přiměřenou tělesnou hmotnost dětí v celém průběhu jejich růstu a vývoje, optimálně mezi 25–75 percentilem. (maximálně mezi 10–90 percentilem) růstových grafů.

3

 Podporujte fyzickou aktivitu dětí v souladu s jejich psychomotorickým vývojem.

4

 Zajistěte, aby děti konzumovaly **pestrou stravu**, která odpovídá jejich věku a je rozdělena do **5 denních jídel**. Děti by neměly vynechávat snídaně.

5

 Od kojeneckého věku je nutné dbát, aby se děti denně naučily konzumovat **dostatečné množství zeleniny** (od vařené k syrové formě) a pravidelně měly ve svém jídelníčku i **ovoce**.

6

 Nejdříve po **ukončeném čtvrtém měsíci věku** a nejpozději **do ukončeného sedmého měsíce** by děti měly dostávat **obilovinu**, nejdříve ve formě kaší, později pečiva, od tří let postupně i celozrnného. Měly by konzumovat **brambory, těstoviny, rýži**. Do jídelníčku by měly být postupně zařazeny i **luštěniny** (alespoň 1× týdně).

7

 Jemné rybí maso (bez kostí) zařazujte postupně do jídelníčku dítěte **od šestého měsíce věku** a dál. Zařazujete je tak, aby se dítě naučilo jíst ryby a rybí výrobky alespoň 2-týdně.

8

 Do jídelníčku dítěte je vhodné zařazovat **mléko** nebo **mléčné výrobky** alespoň v 5–6 porcích v kojeneckém věku přes 3–4 porce v batolecím a 2–3 denní porce ve věku předškolním a školním. Naučte děti konzumovat **zakysané a méně sladké mléčné výrobky** (např. jogurty, zakysané mléčné nápoje, kefiry).

9

 Od předškolního a školního věku **omezujte potraviny s větším množstvím živočišných tuků** (tučné maso, tučné masné a mléčné výrobky, jemné a tvaraliné pečivo s vyšším obsahem tuku, chipsy, čokoládové výrobky). **Preferujte příjem tuků rostlinných** (oleje, obohacené tuky o omega 3 a omega 6 mastné kyseliny). Nicméně nebojte se másela.

10

 U dětí **omezujte příjem přidaných cukrů**, zejména ve formě slazených nápojů, sladkostí, džemů, slazených mléčných výrobků a zmrzliny.

11

 omezujte příjem kuchyňské soli a potravin s vyšším obsahem soli (slané uzeniny a rybí výrobky, syry, chipsy, solené tyčinky a ořechy). Kojencům a batolatům sůl do stravy vůbec nedávejte a starším dětem stravu zbytečně nesolte a hotové pokrmy neprispoujte. Budte příkladem.

12

 Předcházejte názkám a otravám z potravin správným zacházením s potravinami při nákupu, uskladnění a přípravě pokrmů: **při tepelném zpracování dávejte přednost šetrným způsobům**, omezte smažení a grilování. **K pravidelnému mytí rukou před konzumací potravy** vede i své děti.

13

 Nezapomínejte na pitný režim, zvláště v časném věku je nutno nabízet dětem pravidelně tekutiny. Děti by měly **pít i mimo dobu příjmu potravy**, alespoň 6× denně. Pravidelná konzumace nápojů při snídani a během dopoledne je preventí skryté dehydratace, a tím i horší pozornosti a horších školních výsledků dítěte. Pro pitný režim je vhodná **pitná voda**, slabě mineralizované nejlépe neperlivé **minerální vody**, slabý čaj, ovocné čaje a šťávy, nejlépe neslázené nebo ředěné. Omezujte konzumaci sladkých a ochucených nápojů. Pro děti není určena káva, energetické nápoje a samozřejmě ani alkohol.

Tento projekt podporuje:

CO DĚLEJ, JÍ A PROŽÍVÁ V PRVNÍCH 1000 DNECH, VÝZNAZNĚ OVLIVNĚ JEHO ZDRAVÍ PO CELÝ ŽIVOT

Nadační fond **1000 dní** do života

systematicky šíří osvětu o zásadní důležitosti správné výživy kojenců a malých dětí. Právě prvních 1000 dní života, počítáno již od početí, rozhodujícím způsobem ovlivňuje zdravotní kondici našeho těla po celý zbytek života. Mezi preventivní projekty nadačního fondu patří i tzv. **NutriCHEQ**, což je unikátní praktický nástroj pomáhající pediatrům diagnostikovat a řešit nedostatky ve výživě batolat, který byl vytvořený spolu s Odbornou společností praktických dětských lékařů a dalšími odbornými společnostmi. V praxi to vypadá tak, že lékař využije jednoduchý standardizovaný dotazník a s jeho pomocí dokáže identifikovat případné nedostatky ve výživě batolete (např. nedostatek železa, nadávaha, podváha, jí příliš málo atd.). Rodičům pak díky již zpracovaným materiálem může poskytnout také potřebné rady a tipy.

Více na www.1000dni.cz/nutricheq.

NutriCHEQ
Podporujeme výživu batolat

